

Відповіді

Інституту геологічних наук НАН України

на зауваження викладені у звіті Про результати акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми 48122 «Геологія»,
рівень вищої освіти Доктор філософії, спеціальність 103 – Науки про Землю

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Інституту геологічних наук НАН України
Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення	<p>1. Розбалансований навчальний щодо співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи здобувача. Присутні технічні описки в обсягах аудиторного навантаження дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» та розбіжності між навчальним планом та графіком навчального процесу.</p> <p>2. Відсутність певного переліку внутрішніх нормативних документів, а саме: Положення для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті; Положення про академічну доброчесність; Положення щодо запобігання та вирішення конфліктних ситуацій, т.ч. пов'язаних з дискримінацією, сексуальними домаганнями та гендерної рівності; Положення щодо можливостей інклюзивної освіти тощо.</p> <p>3. Низька наповненість офіційного вебсайту ІГН необхідною інформацією. Відсутні будь-які відомості про академічний персонал, наукових керівників здобувачів, інформація про їхній досвід та науковий доробок, у т.ч. публікаційна активність.</p> <p>4. При проведенні анкетування здобувачів ВО основні питання акцентовані на оцінювання та визначення рівня їх задоволеності переважно освітньою підтримкою та якістю викладання дисциплін. Відсутні запитання, що стосуються рівня задоволення освітнім середовищем, практичною підготовкою, матеріально-технічного забезпечення, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою тощо.</p> <p>Рекомендації: 1. Привести аудиторне навантаження дисциплін до обсягу не меншому, ніж 1/4 від загального освітнього навантаження в частині дисциплін професійної підготовки. Виправити технічні описки в обсягах аудиторного навантаження дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» та розбіжності між навчальним планом та графіком навчального процесу.</p> <p>2. Розробити нові або внести доповнення до чинних внутрішніх нормативних документів в частині визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті; академічної доброчесності; запобігання та вирішення конфліктних ситуацій; інклюзивної освіти тощо.</p> <p>3. Зробити на офіційному вебсайту ІГН електронне портфоліо викладачів</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Зауваження вже враховані при оновленні ОНП, що затверджена в поточному році (протокол засідання Вченої ради від 05.08.2021 № 12)2. Зауваження опрацьовується. Частково вже виправлені. В Національній академії наук України впроваджено «Етичний кодекс ученого України», який був розроблений, широко обговорювався та був затверджений на Загальних зборах НАН України (постанова Загальних зборів 15.04.2009 N 2). Згідно з зауваженням оновлено для впровадження в роботі аспірантури «Положення про академічну доброчесність» (оприлюднено на сайті установи, обговорювалося на засіданні Вченої ради та методичної групи). «Положення щодо можливостей інклюзивної освіти» (на сайті). «Положення для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті» (на сайті). «Положення щодо запобігання та вирішення конфліктних ситуацій» обговорювалося в колективі, розглянуто та затверджено на вченій раді (протокол засідання Вченої ради від 05.08.2021 № 12).3. Зауваження виправляється: на сайті у розділі «аспірантура» створено та наповнюються профілі викладачів.4. Погоджуємося із зауваженнями: перелік питань в анкетах відредаговано та доповнено.

	<p>та наукових керівників здобувачів. Заповнити їхні профілі в Scopus, ORCID, ResearcherID тощо.</p> <p>4. Розширити анкетування здобувачів ВО питаннями щодо визначення рівня їх задоволення освітнім середовищем, матеріально-технічним забезпеченням, практичною підготовкою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою тощо.</p>	
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p>	<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</p> <p>Процедура формалізації затвердженої ОП шляхом внутрішнього узгодження структурами ІГН НАН України потребує удосконалення. Рекомендовано включити роботодавців та здобувачів вищої освіти до числа розробників даної ОП.</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.</p> <p>При формуванні даної ОП було передбачено фокусування уваги на ПРН, які мають стати основою кваліфікації, як ключового індикатора компетентності здобувача. В співпраці із стейкхолдерами обговорюються перспективи подальшого вдосконалення ОП. Програмні компетентності й результати навчання сформовано відповідно до дескрипторів Національної рамки кваліфікацій за третім (докторським) рівнем, запитів ринку праці. ОП та освітня діяльність повністю відповідають визначеному критерію.</p>	<p>Під час візиту ЕГ ОП «Геологія» проходила етап оновлення, як зазначено у підкритерії Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1, в співпраці із стейкхолдерами обговорюються перспективи подальшого вдосконалення ОП. Тому протягом червня-липня (перед вступною кампанією) було запропоновано для обговорення фахівцями проєкт змін до даної ОП. Візит ЕГ співпав з даною процедурою. На даний час ОП «Геологія» вже оновлена, враховані пропозиції та участь стейкхолдерів у ній. Також оновлений склад методичної групи, що забезпечує підготовку та реалізацію ОП: залучено ще одного здобувача вищої освіти - В.С.Дернова (І.О.Стрельцова була вже 2 роки у складі), а також додатково залучено (окрім В.М.Шестопалова) ще одного представника роботодавців – канд геол.-мін наук В.Ф.Руденка (ДУ «Центр полігонних досліджень НАН України»), протокол засідання Вченої ради від 05.08.2021 № 12.</p> <p>Тому просимо, по даному критерію розглянути можливість підвищення оцінки до рівня А</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</p> <p>У навчальному плані в блоках вибіркокових дисциплін присутні розбіжності у фактичному навантаженні здобувача, що дещо суперечать нормативним вимогам. Рекомендовано привести аудиторне навантаження дисциплін до обсягу не меншому, ніж 1/4 від загального освітнього навантаження, визначеного для дисциплін професійної підготовки.</p> <p>Також виправити присутні технічні описки та розбіжності в обсягах аудиторного навантаження дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування», привести у відповідність навчальний план та графік навчального процесу.</p>	<p>Виявлені недоліки щодо розподілу аудиторного навантаження та самостійної роботи здобувача по окремих освітніх компонентах враховані при редагуванні освітньої програми році (протокол засідання Вченої ради від 05.08.2021 № 12).</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</p> <p>Відсутні внутрішні нормативні документи, що врегульовують визнання результатів навчання за фахом, які отримані у неформальній освіті. Експертною групою рекомендовано розробити та затвердити відповідні документи про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відповідно до чинного законодавства та реалізувати їх на ОП «Геологія» на практиці.</p>	<p>Інститут дотримується всіх нормативно-правових документів, що є в системі української освіти, але не несе жодної відповідальності за відсутність тих чи інших положень, механізмів у цих документах. Оскільки до останнього часу були відсутні документи, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, то в Інституті були відсутні такі документи.</p> <p>Проте перед вступною кампанією 2021/2022 років протягом червня-липня поточного року було проведено обговорення проєкту</p>

		Положення для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті. За підсумками обговорення Положення було затверджено та оприлюднено на сайті Інституту.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. Слабкі сторони – не виявлено. Рекомендовано: 1) надалі проводити роботу із залучення до участі у ОНП здобувачів-іноземців; 2) запровадити практику стимулювати аспірантів (можливо, через систему преміювання) до публікацій у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, WoS; 3) продовжувати активну співпрацю з вітчизняними та міжнародними установами.	1. ІГН не ставить за мету здійснювати масовий набір аспірантів. Головною метою підготовки аспірантів в Інституті геологічних наук НАН України є якість підготовки аспіранта. Це можливо лише у випадку відбору найкращих здобувачів, які не лише бажають, а й спроможні (мають достатній базовий рівень підготовки) проводити наукову діяльність. 2. Аспіранти мають можливість отримувати і отримують на конкурсній основі додаткові заохочувальні стипендії НАН України та Президента України. Також запроваджується практика стимулювання за публікації у виданнях що індексуються у наукометричних базах Scopus, WoS. 3. Інститут активно співпрацює з вітчизняними та міжнародними установами про що зазначено ЕГ у підкритерії 5 та Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4. Тому вважаємо, що оцінка за даним критерієм може бути підвищена до рівня А.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5. Відсутність в ІГН внутрішніх нормативних документів що врегульовують питання академічної доброчесності, запобігання та виявлення плагіату, включаючи процедуру перевірки наукових робіт на плагіат. Також певним недоліком є відсутність підписаних угод з офіційними представниками антиплагіатного програмного забезпечення.	Частково погоджуємося із зауваженнями. В Національній академії наук України впроваджено «Етичний кодекс ученого України», який був розроблений, широко обговорювався та був затверджений на Загальних зборах НАН України (постанова Загальних зборів 15.04.2009 N 2). Згідно з зауваженням оновлено для впровадження в роботі аспірантури «Положення про академічну доброчесність» (оприлюднено на сайті установи, обговорювалося на засіданні Вченої ради та методичної групи). Бухгалтерія Інституту опрацьовує варіанти централізованої оплати використання антиплагіатної програми Unicheck.
Критерій 6. Людські ресурси	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6. Слабкі сторони – відсутні. Недолік – відсутня можливість матеріального стимулювання НПП для розвитку їхньої викладацької майстерності.	Зазначений недолік зумовлений обставинами, що не залежать від сил Інституту та визначається рівнем фінансування наукових досліджень в Україні. З огляду на відсутні слабкі сторони просимо розглянути можливість підвищити оцінку за даним критерієм до рівня А.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7. 1. При проведенні анкетування здобувачів ВО основні питання акцентовані щодо оцінювання та визначення рівня їх задоволеності переважно освітньою підтримкою та якістю викладання дисциплін. Рекомендації: Розширити перелік запитань до здобувачів ВО питаннями щодо визначення рівня їх задоволення освітнім середовищем, практичною підготовкою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, відповідно до затвердженого у ІГН “Положення про опитування аспірантів (студентів	1. Згідно із зауваженнями перелік питань в анкетах відредаговано та доповнено. 2. Освоєння більшості спеціалізацій в геології, особливо, за програмою, що акредитується, передбачає проведення польових досліджень. Ймовірно, тому серед здобувачів вищої освіти в попередні роки не було осіб з особливими потребами. Проте, згідно з сучасними стандартами підготовлено та перед вступною кампанією поточного року протягом червня-липня було проведено обговорення проекту відповідного положення. За підсумками обговорення

	<p>третього рівня вищої освіти) і науково-педагогічних працівників”.</p> <p>2. Відсутні нормативні документи та інформація щодо реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Відсутні внутрішні нормативні документи щодо запобігання та вирішення конфліктних ситуацій, т.ч. пов'язаних з дискримінацією, сексуальними домаганнями та гендерної рівності.</p> <p>Рекомендації: оприлюднити інформацію щодо можливостей інклюзивної освіти; створити служби супроводу для осіб з інвалідністю; продовжити роботу з розробки нормативних документів, що регулюють процедури вирішення конфліктних ситуацій з розгляду повідомлень про сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію.</p>	«Положення щодо можливостей інклюзивної освіти» було затверджено та оприлюднено на сайті інституту.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</p> <p>Рекомендовано продовжувати активно залучати стейкхолдерів до тематичного оновлення навчальних дисциплін ОНП «Геологія».</p>	В складі Методичної групи, що забезпечувала освітню складову підготовки докторів філософії, з 2016 року був представник від стейкхолдерів (В.М. Шестопапов). В поточному році було оновлено склад Методичної групи з забезпечення освітньої складової підготовки докторів філософії, до складу якої введено ще одного представника стейкхолдерів (Ю.Ф. Руденко). Зауваження також були враховані при розробці нової редакції ОНП, що затверджена в поточному році.
Критерій 9. Прозорість та публічність	<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</p> <p>Варто на сайті висвітлювати не лише результати опитування здобувачів, але й додати протоколи проведених відкритих засідань (було надано за запитом: https://drive.google.com/drive/folders/1n_6nl-6jkr73DRbuAvZe46KtPQdInnAr), що дозволить якісніше вдосконалювати освітній процес на ОП «Геологія».</p> <p>Експерта група також відмітила, що необхідно сформувати та доповнити відкриту інформацію стосовно наукових керівників та провідних вчених Інституту (оновити перелік публікацій та зазначити спільні публікації зі здобувачами, додати сертифікати про участь в конференціях та стажуваннях тощо.), додану інформацію на офіційному сайті необхідно систематизувати, для простішого доступу для ознайомлення.</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.</p> <p>В ІГН визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, яких дотримуються під час реалізації ОНП. На офіційному вебсайті оприлюднено достовірну інформацію про освітню програму, якої достатньо для інформування зацікавлених сторін та суспільства. ОНП в цілому відповідає критерію 9 за рівнем В, з незначними недоліками, які не впливають на загальне враження. Недоліки, що стосуються доповнення вебсайту публічною інформацією, можуть бути виправлені найближчим часом.</p>	Буде внесено зміни до структури сайту відповідно рекомендаціям ЕГ. Інформація про викладачів викладена на сайті, але у форматі, як співробітники інституту. Наведене зауваження може розглядатися лише як побажання, яке безпосередньо не впливає на оцінку якості освітньої діяльності за ОНП.
Критерій 10. Навчання через	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.	Випусники аспірантури та аспіранти старших курсів мали можливість викладати спеціалізовані курси, зокрема науково-дослідницький

дослідження	<p>Змістом освітньо-наукової програми передбачена підготовка до викладацької діяльності у закладах вищої освіти, яка спрямована на опанування методик викладання геологічних дисциплін, методик їх контролю, підготовки лекційного матеріалу та методичних матеріалів для проведення лабораторних робіт і практичних занять. Однак, наразі не забезпечена можливість проведення «асистентської» практики безпосередньо у ЗВО (через небажання ЗВО допускати аспірантів ІГН до проведення ними навчальних занять в університетах). Рекомендовано: налагодити співпрацю із ЗВО, щоби забезпечити аспірантам можливість продемонструвати напрацьовані плани занять та матеріали перед студентською аудиторією. Також рекомендовано ІГН продовжувати політику інформування аспірантів щодо участі у програмах міжнародного обміну та міжнародних наукових проєктах, наукових фахових асоціаціях та товариствах, подальшого сприяння участі аспірантів у профільних закордонних наукових конференціях та симпозіумах.</p>	<p>практикум магістрам ННІ «Інститут геології» Київського національного університетом імені Тараса Шевченка під керівництвом С.Б. Шехунової.</p> <p>Заплановані теми наукових досліджень аспірантів передбачають їх залучення до міжнародної діяльності. Тому ІГН буде продовжувати сприяння участі аспірантів у профільних закордонних наукових конференціях та симпозіумах</p>
--------------------	--	--